

Nyhed

Kommuner skal i mange tilfælde selv rette fejl over for forældre til børn med handicap

10. marts 2020

Et stort antal forældre, der har fået udbetalt tabt arbejdsfortjeneste, har i en årrække ikke fået reguleret deres pensionsbidrag. Fejlen blev opdaget i 2018 i forbindelse med en ombudsmandssag.

Nu konkluderer ombudsmanden på baggrund af tre sager, at kommunerne i mange tilfælde selv bør finde sagerne frem og rette op over for forældrene.

Myndigheder er som udgangspunkt forpligtet til selv at finde sager frem og rette op over for borgerne, hvis en hidtidig praksis viser sig at være forkert. Hvis det giver større administrative vanskeligheder, kan myndighederne dog i stedet informere offentligt om muligheden for genoptagelse. Det, mente to af tre undersøgte kommuner, var tilfældet.

Efter en undersøgelse af de administrative vanskeligheder, som disse to kommuner ville have ved at identificere og genoptage sagerne, erklærede ombudsmanden sig enig i, at de to kommuner kunne nøjes med at informere offentligt. Dette gælder dog ikke i forhold til forældre, der modtog tabt arbejdsfortjeneste, da fejlen blev kendt ved Ankestyrelsens praksisændring i 2018. I forhold til denne gruppe af forældre skal kommunerne selv finde sagerne frem og rette fejlen. Det skal de gøre ikke alene for fremtiden, men også med henblik på en eventuel omgørelse med tilbagevirkende kraft.

Udmeldingen kommer på baggrund af ombudsmandens behandling af sager vedrørende kommunerne Hvidovre, Hedensted og Vejle.

Kan være relevant for andre kommuner

At forældre har fået for lidt i pensionsbidrag skyldes en generel fejl, som strækker sig over perioden fra 2010 til 2018. Fejlen kom frem i forbindelse med en konkret klagesag hos ombudsmanden. Sagen medførte, at Ankesty-

relsen i 2018 udsendte en principafgørelse 4-18, der ændrede den administrative praksis. Praksisændringen indebærer, at landets kommuner har pligt til at genoptage sager om tabt arbejdsfortjeneste, der er berørt af praksisændringen.

For ombudsmanden var spørgsmålet derfor, om Hvidovre Kommune, Hedensted Kommune og Vejle Kommune selv burde have genoptaget de sager, der var berørt af den nye principafgørelse, eller om det var tilstrækkeligt – som kommunerne oprindeligt havde gjort – at informere om muligheden for at søge om genoptagelse på deres hjemmesider.

Hvidovre Kommune havde i perioden 2011-2019 udbetalt tabt arbejdsfortjeneste til 450 personer. Kommunen mente imidlertid, at arbejdet med at identificere sagerne var for stort, og at det derfor var tilstrækkeligt, at kommunen informerede om muligheden for at søge om genoptagelse på kommunens hjemmeside.

Ombudsmanden konkluderer, at Hvidovre Kommune selv skal genoptage de sager, hvor forældre fortsat modtog tabt arbejdsfortjeneste i 2018, da praksisændringen blev offentliggjort. I sager, hvor forældrene på dette tidspunkt ikke længere modtog tabt arbejdsfortjeneste, var det derimod på baggrund af de administrative vanskeligheder, som Hvidovre Kommune ville have ved selv at identificere og genbehandle sagerne, tilstrækkeligt, at kommunen offentligt informerede om muligheden for at søge om genoptagelse.

Hedensted Kommune mente – ligesom Hvidovre Kommune – oprindeligt, at det var tilstrækkeligt at informere om muligheden for at søge om genoptagelse på kommunens hjemmeside. Kommunen besluttede imidlertid efter ombudsmandens høring at genoptage verserende sager tilbage fra praksisændringen. På den baggrund foretager ombudsmanden sig ikke mere med hensyn til spørgsmålet om genoptagelse. Ombudsmanden har dog påpeget, at informationen på hjemmesiden indeholdt en forkert gengivelse af reglerne om forældelse. Derfor har han henstillet til kommunen at korrigere informationen.

Vejle Kommune besluttede efter ombudsmandens høring selv at genoptage alle sager – både sager, der var verserende og afsluttet på tidspunktet for praksisændringen. Derfor foretager ombudsmanden sig ikke mere i forhold til Vejle Kommune.

Da sagerne kan være relevante for andre kommuner, har ombudsmanden orienteret Ankestyrelsen og Kommunernes Landsforening om udtalelserne.

Ombudsmandens udtalelse til [Hvidovre Kommune](#)

Ombudsmandens udtalelse til [Hedensted Kommune](#)

Ombudsmandens udtalelse til [Vejle Kommune](#)

Nyhed af 28. august 2018 - [Forældre til børn med handicap kan have ret til større pensionsbidrag](#)

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand, Niels Fenger, tlf. 42 47 50 91
Områdechef Susanne Veiga, tlf. 33 13 25 12

FAKTA

Tabt arbejdsfortjeneste og pensionsbidrag

- En forælder til et barn med et handicap kan modtage dækning af tabt arbejdsfortjeneste, når det er en nødvendig konsekvens af barnets handicap, at barnet passes i hjemmet, og det er mest hensigtsmæssigt, at det er forælderen, der passer barnet.
- Tabt arbejdsfortjeneste er en løbende ydelse, der beregnes på baggrund af forælders tidligere bruttoindtægt og bliver reguleret én gang om året.
- Der beregnes bidrag til pensionsordning, som udgør 10 pct. af den tabte arbejdsfortjeneste (bruttoydelsen), dog højst et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag.
- Reglerne fremgår af lov om social service (lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019).

Principafgørelse 4-18

- Det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse 4-18 fra den 21. februar 2018, at bidrag til pensionsordning i forbindelse med tabt arbejdsfortjeneste skal beregnes på baggrund af den satsregulerede bruttoydelse. Det indebærer, at pensionsbidraget nu reguleres én gang årligt.
- Dette er en ændring i forhold til en tidligere udmeldt praksis i principafgørelse 69-10 fra den 31. marts 2010, der ifølge Ankestyrelsen har vist sig ikke at være tilstrækkelig klar. Principafgørelsen førte til en

praksis, hvor bidraget blev beregnet på baggrund af den bruttoydelse, som oprindeligt blev tilkendt ved overgangen til tabt arbejdsfortjeneste.

Ankestyrelsens orientering af kommunerne

- I et brev af 29. maj 2018 til alle kommunerne oplyste Ankestyrelsen, at kommunerne havde pligt til at genoptage sager, der efter principafgørelse 69-10 var afgjort i strid med den nye praksis i principafgørelse 4-18. Kommunerne skulle genoptage sager, der ikke havde været påklaget.
- Ankestyrelsen oplyste også, at kommunerne skulle genoptage sagerne på eget initiativ, medmindre det var forbundet med meget betydelige administrative vanskeligheder at finde frem til sagerne. Hvis det var tilfældet, kunne kommunerne i stedet informere om muligheden for at søge om genoptagelse på deres hjemmesider.

Pligt til at genoptage tilsvarende sager

- Hvis en myndigheds hidtidige retsopfattelse eller praksis må anses for at være forkert, kan myndigheden være forpligtet til selv at finde de relevante sager frem og træffe en ny afgørelse i sagerne. En myndighed har altid pligt til at genoptage verserende sager om løbende ydelser. Det gælder ikke alene for fremtiden, men også med henblik på en eventuel omgørelse med tilbagevirkende kraft.
- Hvis der vil være større administrative vanskeligheder ved at finde frem til de (øvrige) relevante sager og genoptage dem, bør myndigheden i stedet informere offentligheden om muligheden for at få en tidligere afgjort sag genoptaget. Det kan f.eks. ske gennem medierne og ved opslag på myndighedens hjemmeside.
- Det beror på en konkret vurdering, om vanskelighederne ved at finde sagerne frem og genoptage dem er så store, at myndigheden ikke har pligt til at gøre det af egen drift. Der bør ikke alene tages hensyn til antallet af sager, men også til de ressourcer, der vil være forbundet med at identificere og genbehandle de pågældende sager, og den relative byrde, som dette vil indebære for den enkelte myndighed. I vurderingen indgår også bl.a. fejllens karakter og betydning for de berørte borgere.